

ความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชี
และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร
Relationship of Corporate Governance Affecting Window Dressing and
Profitability in the Stock Exchange of Thailand
in Resource Industry Groups

จันทิมา ขำคม¹, และ ดารณี เอื้อชนะจิต²

Jantima Khamkom¹, and Daranee Uachanachit²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

School of Accountancy, Sripatum University

Corresponding Author, Email: oil010856@gmail.com¹

Received: July 8, 2024

Revised: December 28, 2024

Accepted: December 31, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการตกแต่งบัญชีที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของแต่ละบริษัทจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 - 2565 โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร จำนวน 60 บริษัท โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางลบต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไป ประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกันมีความสัมพันธ์ทางลบต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน สัดส่วนกรรมการอิสระและจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชี และ 2) การตกแต่งบัญชี ได้แก่ การรับรู้รายได้เร็วเกินไปไม่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิ การขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไร

คำสำคัญ: การกำกับดูแลกิจการ, การตกแต่งบัญชี, ความสามารถในการทำกำไร

Abstract

This research aimed 1) to study the relationship of corporate governance effecting window dressing in the stock exchange of Thailand in resource industry groups. And 2) to study the relationship of window dressing effecting profitability in the stock exchange of Thailand in resource industry groups. Is a quantitative research. Collected using secondary information from the information in the financial statements, annual reports, and form 56-1 one report of each company from the website of the Securities and Exchange Commission of Thailand. The samples group is the listed companies in the stock exchange of Thailand in resource industry groups. In the criteria of 60 companies. Analyzed through multiple regression analysis to test the hypotheses.

The research found that: 1) corporate governance as the level of corporate governance assessment had a negative correlation with the window dressing related to premature revenue recognition. The dual role of chairman and CEO had a negative correlation with the window dressing related to shifting future expenses to the current period. The proportion of independent directors and the frequency of board meetings had a significant positive correlation with window dressing related to profit increase through one-time items. The proportion of non-executive directors showed no correlation with window dressing. And 2) Window dressing as premature revenue recognition had a negative correlation with profitability in terms of net profit margin. Shifting future expenses to the current period had a positive correlation with profitability in terms of net profit margin statistically significant at the 0.05 level. Increasing profit through one-time items showed no correlation with profitability.

Keywords: Corporate Governance, Window Dressing, Profitability

บทนำ

งบการเงินเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ผู้ใช้งบการเงินนำมาใช้วิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมของบริษัท โดยวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของงบการเงิน คือ ให้ข้อมูลทางการเงินในเชิงปริมาณอันเกี่ยวกับธุรกิจซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน รวมถึงการให้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการบริหารงานของฝ่ายจัดการและหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารอื่น ๆ (เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์, 2554) ผู้ใช้งบการเงินและความต้องการในข้อมูลของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ดังนั้น งบการเงินจะต้องเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพ สะท้อนความเป็นจริง ไม่มีการใช้เล่ห์เหลี่ยมทางบัญชีและการบันทึกบัญชีแบบครั้งเดียวที่ทำให้งบการเงินของบริษัทดูดีกว่าความเป็นจริง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบวิชาชีพ, 2564) รวมถึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้งบการเงิน

ในอดีตที่ผ่านมามีตัวอย่างกรณีการตกแต่งกำไรของบริษัทที่ส่งผลกระทบสร้างความเสียหายให้แก่นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียเป็นจำนวนมากทำให้เกิดการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของบริษัทต่าง ๆ มากขึ้น มีการประเมินคุณภาพของรายงานทางการเงินว่าได้สะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่แท้จริงของกิจการหรือไม่ มีการตกแต่งกำไรหรือไม่ รวมไปถึงมีงานวิจัยเรื่องการตกแต่งกำไรเป็นจำนวนมากเช่น งานวิจัยของ DeGeorge et al. (1999) พบหลักฐานว่าบริษัทตกแต่งกำไรเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายกำไร (Earnings

Thresholds) สามประการ คือ หนึ่ง รายงานผลกำไรที่เป็นบวกหรือหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุน สอง หลีกเลี่ยงการรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงถึงแนวโน้มที่ลดลง สาม หลีกเลี่ยงการรายงานผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่าความคาดหวังของนักลงทุน (สุวารี เลิศลักษณะโสภณ และ ศิลปพร ศรีจันทเพร, 2557) คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือ Corporate Governance Code (CG Code) ฉบับปี 2560 เพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้คณะกรรมการบริษัทนำไปปรับใช้ในการกำกับดูแลให้กิจการมีผลประกอบการที่ดีในระยะยาว น่าเชื่อถือสำหรับผู้ถือหุ้นและผู้คนรอบข้าง เพื่อประโยชน์ในการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน ตรงตามความมุ่งหวังของทั้งภาคธุรกิจ ผู้ลงทุน ตลอดจนตลาดทุนและสังคมโดยรวม (คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2567)

ในตลาดหุ้นไทยนั้น หุ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีสัดส่วนตลาดถึงราว 17% (ประเมินจาก Market Capitalization ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2566) เทียบกับหุ้นโลกที่มีสัดส่วนในกลุ่มนี้เพียงราว 7% (กรรณ หทัยศรีธธา, 2566) และเป็นหุ้นกลุ่มหนึ่งที่นักลงทุนค่อนข้างให้ความสนใจ เนื่องจากมนุษย์กับพลังงานแยกกันไม่ได้ นอกจากเพื่อการอยู่รอดของชีวิตแล้วพลังงานยังเอื้ออำนวยความสะดวกสบายในด้านการคมนาคมขนส่ง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม อาคารพาณิชย์ บ้านอาศัย ล้วนต้องพึ่งพาพลังงานทั้งสิ้น โดยเฉพาะพลังงานไฟฟ้าเป็นตัวแปรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจการเพิ่มผลผลิตทั้งเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ทันสมัย การกระจายรายได้ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านการผลิต และการขายสินค้า ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีของกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการตกแต่งบัญชีที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

สมมติฐานที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

สมมติฐานที่ 4 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

สมมติฐานที่ 5 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

สมมติฐานที่ 6 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

สมมติฐานที่ 7 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลาย ๆ กลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะสร้างการเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นและการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนของบริษัทในระยะยาว เห็นได้อย่างชัดเจนว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีผู้ถือหุ้นที่เป็นประชาชนจำนวนมาก ซึ่งทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมหรือบริหารจัดการบริษัทอย่างใกล้ชิดได้ จึงได้แต่งตั้งบุคคลที่น่าเชื่อถือเรียกว่ากรรมการเพื่อดูแลผู้บริหารของบริษัท การจะเกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจได้นั้นจะต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยที่กรรมการมีหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและบริษัทอย่างเพียงพอ ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือตำแหน่งส่วนตัว และกำกับดูแลประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารและฝ่ายบริหาร เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่มีคุณค่าและต้องได้รับอำนาจในการรับข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจที่สำคัญ อีกทั้ง ยังรวมถึงมีการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและกรรมการ (ดารณี เอื้อชนะจิต และจตุพร เมืองสุวรรณ, 2565)

การตกแต่งบัญชี (Window dressing) ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามทั้งในทางบวกที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาแนวทางในการปฏิบัติทางบัญชี และในทางลบซึ่งเป็นการบิดเบือนข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ยุทธ วรรณธรร (2560) ได้กล่าวถึงมุมมองและลบของการตกแต่งบัญชี โดยเมื่อมองการตกแต่งบัญชีในด้านลบ คือ การทำบัญชีไม่ถูกต้อง ตกแต่งตัวเลขโดยไม่มีการเกิดขึ้นจริงหรือมีรายการแต่ตัวเลขไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชี แต่ในอีกด้านหนึ่งยังมีบางกรณีที่สามารถใช้ดุลยพินิจในการบริหารจัดการในการจัดทำบัญชีให้ตัวเลขในงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนเพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยตัวเลขที่ดำเนินการเป็นรายการที่เกิดขึ้นจริง มีเอกสารหลักฐานครบถ้วน เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีเพื่อผลประโยชน์เชิงธุรกิจ โดยทั่วไปการตกแต่งหรือบริหารจัดการตัวเลขทางบัญชีแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ลดตัวเลขกำไร เพิ่มตัวเลขกำไร และปรับตัวเลขในงบแสดงฐานะการเงิน

ความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย การเพิ่มรายได้ และการลดค่าใช้จ่าย ซึ่งการเพิ่มรายได้นั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การเพิ่มยอดขายหรือการให้บริการ และการเพิ่มราคาขายหรือราคาบริการ ในกรณีที่กิจการไม่สามารถขยายได้ทั้งยอดขายและราคา การลดค่าใช้จ่ายจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่จะสามารถช่วยให้กิจการมีกำไรเพิ่มขึ้น แต่การลดค่าใช้จ่ายนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของกิจการแต่ละกิจการ

การศึกษาในประเทศไทย กมลชนก สุกุลเจริญ และ ฐิตาภรณ์สินจรรย์ศักดิ์ (2563) ศึกษาผลกระทบของรูปแบบการตกแต่งบัญชี มูลเหตุจูงใจการตกแต่งบัญชี และการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – 2560 ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการตกแต่งบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของภาพรวมและรายกลุ่มอุตสาหกรรมที่พบได้มากที่สุดคือการบันทึกรายได้ล่วงหน้า รองลงมาคือการชะลอค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันออกไปในงวดหน้า (2) มูลเหตุจูงใจการตกแต่งบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร คือ ความเสี่ยงจากการเป็นตัวแทน และ (3) การกำกับดูแล

กิจการมีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรด้วยวิธีคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน ในภาพรวมและรายกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและกลุ่มบริการ ในส่วนของวิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิรวมพบ เฉพาะในกลุ่มเทคโนโลยีเท่านั้น ณปภัช จารุแพทย์ และ พรพิพัฒน์ จูฑา (2563) ได้ศึกษาสัญญาณเตือนภัย การตกแต่งบัญชีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า สัญญาณเตือนเชิงปริมาณที่พบบ่อยที่สุดสำหรับบริษัทต่างๆ ในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ ดัชนีการเติบโตของยอดขาย และดัชนียอดขายลูกหนี้

สำหรับการศึกษาในต่างประเทศ Abdullah and Ismail (2015) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงาน โดยกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียน 100 อันดับแรกใน BMB ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2555 ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของ คณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่พบความมีนัยสำคัญ กับผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และนอกจากนี้ยังพบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการไม่มีความสัมพันธ์กับผล การดำเนินงานทั้งผลตอบแทนจากสินทรัพย์และผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ดังนั้นการกำกับดูแลกิจการไม่ได้ส่งผลต่อ การดำเนินงานในภาพรวมแต่การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะสร้างความยั่งยืนและเพิ่มมูลค่าให้กับกิจการใน อนาคต และ Vo and Nguyen (2014) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผล การดำเนินงาน กรณีศึกษาเชิงประจักษ์ในเวียดนาม ศึกษาจากประชากรคือบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์เวียดนาม จำนวน 177 บริษัท ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2551 - 2555 เป็นระยะเวลา 5 ปี ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของคณะกรรมการและสิทธิของการเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ของบริษัท ส่วนขนาดของคณะกรรมการและความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการ ดำเนินงานของบริษัท

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร (Population) ที่ใช้ในงานวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 - 2565 จำนวน 700 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2567)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เลือกบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 - 2565 เป็นระยะเวลา 3 ปี ปละ 60 บริษัท ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 180 ตัวอย่าง

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การกำกับดูแลกิจการ ประกอบด้วย ระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CGR) ประชานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกัน (DUAL) สัดส่วนกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วน กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (BOD) จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท (TIMES)

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) การตกแต่งบัญชี ประกอบด้วย การรับรู้รายได้เร็วเกินไป (REC) การเพิ่มกำไร ด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว (INC) และการขยี้ค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน (FUT) และ 2) ความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย อัตรากำไรขั้นต้น (GPM) อัตรากำไรสุทธิ (NPM) อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE)

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการ กำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 - 2565 รวมระยะเวลา 3 ปี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมเกี่ยวกับงบการเงินเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้น และสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งสถิติที่ใช้สำหรับการวิจัยในงานวิจัยนี้ ได้แก่

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่อศึกษาค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งโดยทั่วไประดับของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ยอมรับได้จะมีค่าไม่น้อยกว่า -0.8 หรือไม่มากกว่า 0.8

2.2 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยจากการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 1 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
CGR	-.202	-2.595	.010**
DUAL	-.022	-.294	.769
IND	.034	.426	.670
BOD	.058	.723	.471
TIMES	-.026	-.308	.758

หมายเหตุ : $n = 180$, $R^2 = 0.041$, $\text{sig.} = 0.190$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ($R^2 = 0.041$) แสดงว่า การกำกับดูแลกิจการสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไป ได้เพียงร้อยละ 4.10

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ ระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ ($p < 0.01$) มีความสัมพันธ์ทางลบต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ การรวบรวมตำแหน่งประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกัน สัดส่วนกรรมการอิสระ สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไป

สมมติฐานข้อที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 2 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
CGR	.027	.376	.707
DUAL	.064	.925	.356
IND	.232	3.174	.002**
BOD	.082	1.110	.269
TIMES	.237	3.085	.002**

หมายเหตุ : $n = 180$, $R^2 = 0.185$, $sig. = 0.000$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ($R^2 = 0.185$) แสดงว่า การกำกับดูแลกิจการสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว ได้เพียงร้อยละ 18.50

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ สัดส่วนกรรมการอิสระ ($p < 0.01$) และจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ($p < 0.01$) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ ระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ การควมรวมตำแหน่งประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกัน และสัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

สมมติฐานข้อที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 3 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
CGR	-.084	-1.080	.281
DUAL	-.166	-2.208	.029*
IND	-.107	-1.347	.180
BOD	.087	1.101	.272
TIMES	-.001	-.017	.987

หมายเหตุ : $n = 180$, $R^2 = 0.046$, $sig. = 0.141$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ($R^2 = 0.046$) แสดงว่า การกำกับดูแลกิจการสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน ได้เพียงร้อยละ 4.60

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ การควมรวมตำแหน่งประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกัน ($p < 0.05$) มีความสัมพันธ์ทางลบต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคต

มาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ ระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ
สัดส่วนกรรมการอิสระ สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท
ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 4 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรา
กำไรขั้นต้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 4 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
REC	-.002	-.032	.975
INC	.022	.289	.773
FUT	-.059	-.779	.437

หมายเหตุ : n = 180, $R^2 = 0.004$, sig. = 0.869

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การ
ตัดสินใจ ($R^2 = 0.004$) แสดงว่า การตกแต่งบัญชีสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไร
ด้านอัตรากำไรขั้นต้น ได้เพียงร้อยละ 0.40

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ การรับรู้รายได้เร็วเกินไป การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่
เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว และการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อ
ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรขั้นต้น

สมมติฐานข้อที่ 5 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรา
กำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 5 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
REC	-.160	-2.182	.030*
INC	-.030	-.404	.686
FUT	.170	2.321	.021*

หมายเหตุ : n = 180, $R^2 = 0.056$, sig. = 0.018

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การ
ตัดสินใจ ($R^2 = 0.056$) แสดงว่า การตกแต่งบัญชีสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไร
ด้านอัตรากำไรสุทธิ ได้เพียงร้อยละ 5.60

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ การรับรู้รายได้เร็วเกินไป ($p < 0.05$) มีความสัมพันธ์ทาง
ลบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการขยับค่าใช้จ่ายใน
อนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน ($p < 0.05$) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้าน
อัตรากำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว ไม่มี
ความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิ

สมมติฐานข้อที่ 6 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรา
ผลตอบแทนสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 6 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
REC	-.409	-5.979	.000***
INC	.030	.439	.661
FUT	-.095	-1.396	.165

หมายเหตุ : $n = 180$, $R^2 = 0.178$, $sig. = 0.000$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ($R^2 = 0.178$) แสดงว่า การตกแต่งบัญชีสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ได้เพียงร้อยละ 17.80

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ การรับรู้รายได้เร็วเกินไป ($p < 0.001$) มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว และการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์

สมมติฐานข้อที่ 7 การตกแต่งบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ตารางที่ 7 ตารางทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
REC	-.512	-7.914	.000***
INC	-.010	-.151	.880
FUT	-.036	-.560	.576

หมายเหตุ : $n = 180$, $R^2 = 0.263$, $sig. = 0.000$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ($R^2 = 0.263$) แสดงว่า การตกแต่งบัญชีสามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ได้เพียงร้อยละ 26.30

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ การรับรู้รายได้เร็วเกินไป ($p < 0.001$) มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว และการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

อภิปรายผล

การศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์ทางลบต่อการตกแต่งบัญชีด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปได้ว่า บริษัทที่มีระดับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการสูง จะมีโอกาสตกแต่งบัญชีโดยการรับรู้รายได้เร็วเกินไปน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี พรหมชะอ่อน และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการตกแต่งกำไร พบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีช่วยลดการตกแต่งกำไร

ประธานกรรมการกับการกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกัน มีความสัมพันธ์ทางลบต่อการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปได้ว่า หากบริษัทแบ่งแยกบทบาทและหน้าที่ระหว่างประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการอย่างชัดเจน โอกาสเกิดการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันก็จะน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี พรหมชะอ่อน และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการตกแต่งกำไร พบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีช่วยควบคุมการตกแต่งกำไร

สัดส่วนกรรมการอิสระ มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปได้ว่า ยิ่งบริษัทมีจำนวนกรรมการอิสระมาก ระดับการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวก็จะมากด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภรัตน์ ตันท์พรชัย (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งกำไรกับการกำกับดูแลกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร อาจเป็นเพราะสัดส่วนที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดมานั้นคือ อัตราส่วนหนึ่งในสามของคณะกรรมการทั้งหมด และแทบจะทุกบริษัทก็ปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ ทำให้อัตราส่วนในส่วนนี้แทบจะเหมือนกันทุกบริษัทจึงทำให้ไม่มีความแตกต่างที่ช่วยให้สามารถประเมินการตกแต่งกำไรจากส่วนนี้เกิดขึ้น

สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตกแต่งบัญชี ทั้งด้านการรับรู้รายได้เร็วเกินไป การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว และการขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี พรหมชะอ่อน และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการตกแต่งกำไร พบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีช่วยควบคุมการตกแต่งกำไรได้

จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการตกแต่งบัญชีด้านการเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปได้ว่า หากบริษัทจัดประชุมคณะกรรมการบริษัทมากเท่าไรความเป็นไปได้ในการตกแต่งบัญชีก็จะมากขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภรัตน์ ตันท์พรชัย (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งกำไรกับการกำกับดูแลกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความถี่ในการประชุมคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการตกแต่งกำไร

2. ความสัมพันธ์ของการตกแต่งบัญชีที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การรับรู้รายได้เร็วเกินไป มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปได้ว่า หากบริษัทตกแต่งบัญชีโดยการรับรู้รายได้เร็วเกินไป แต่ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิกลับน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก สุกุลเจริญ และ จูฑาภรณ์สินจรรย์ศักดิ์ (2563) ได้ศึกษาผลกระทบของการตกแต่งบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพ

กำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การรับรู้รายได้เร็วเกินไป มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรทั้งด้านอัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิ และอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก สกฤตเจริญ และ ฐิตาภรณ์สินจรรย์ศักดิ์ (2563) ได้ศึกษาผลกระทบของการตกแต่งบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

การขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปได้ว่า หากบริษัทดึงค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน อาจทำให้ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก สกฤตเจริญ และ ฐิตาภรณ์สินจรรย์ศักดิ์ (2563) ได้ศึกษาผลกระทบของการตกแต่งบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การขยับค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันมีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้เพียงข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2563 - 2565 ซึ่งรวมเป็นระยะเวลา 3 ปีเท่านั้น ดังนั้น ควรจะมีการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ต่อเนื่องได้ดีมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้ข้อมูลมากพอที่จะทำให้ผลการวิเคราะห์มีความแม่นยำมากขึ้น
2. ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงานวิจัยหรือใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนางานวิจัยในอนาคต โดยเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นแหล่งระดมทุนของบริษัทที่มีศักยภาพขนาดใหญ่ และมีแนวโน้มของผลการดำเนินงานและมูลค่าหุ้นที่มีประสิทธิภาพ
3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการตกแต่งบัญชีที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งบัญชีที่มีอยู่ ผู้ที่สนใจอาจศึกษาการตกแต่งบัญชีด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การชะลอค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันออกไปในงวดหน้า
4. แม้ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะพบว่า ตัวแปรอิสระบางประเภทไม่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไร ก็ไม่ควรประเมินว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมในอดีตพบว่า ตัวแปรอิสระที่สนับสนุนสมมติฐานของงานวิจัยหนึ่งอาจไม่สนับสนุนสมมติฐานของอีกงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก สกฤตเจริญ และ ฐิตาภรณ์สินจรรย์ศักดิ์. (2563). ผลกระทบของการตกแต่งบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและเทคโนโลยี. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 7(1), 42-56.

- เฉลิมขวัญ คุรุบุญวงศ์. (2554). *การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณภัช จารุแพทย์ และ พรพิพัฒน์ จูฑา. (2563). สัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 4(2), 42-55.
- ดารณี เอื้อชนะจิต และจตุพร เมืองสุวรรณ. (2565). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรและการประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6(3), 221-230.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการวิชาชีพ. (2564). *AISA: การวิเคราะห์งบการเงิน*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- มาลี พรหมชะอ้อน และคณะ. (2565). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการตกแต่งกำไร. *ว.ม.ท.ส. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)* 7(1) : 83-95
- ยุทธ วรรณธรร. (2560). มุมบวกและลบของการตกแต่งบัญชี. *Money & Wealth* 14(168), 98 – 99.
- สุวารี เลิศลักษณ์โสภณ และ ศิลพร ศรีจันทพร. (2557). การตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุนและการรายงานผลการดำเนินงานที่ลดลงของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. *วารสารเกษตรศาสตร์ธุรกิจประยุกต์*, 8(8) 1-16.
- สุรรัตน์ ตันทรัพย์ชัย. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งกำไรกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Abdullah, M., and Ismail, M. (2015). Factors explaining the use of management accounting practices in Malaysian medium-sized firms. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 22(4), 762-781.
- Degeorge, F., Patel, J., Zeckhauser, R., (1999). Earnings management to exceed thresholds. *Journal of Business* 72 (1), 1–33.
- Vo, D. H., and Nguyen, T. M. (2014). The impact of corporate governance on firm performance: Empirical study in Vietnam. *International Journal of Economics and Finance*, 6(6), 1-13.

